

BESCHIKKING VAN HET HOF (Vierde kamer)

25 november 2011 *

In zaak C-6/11,

betreffende een verzoek om een prejudiciële beslissing krachtens artikel 267 VWEU, ingediend door de High Court of Justice of England and Wales, Chancery Division (Patents Court) (Verenigd Koninkrijk) bij beslissing van 8 december 2010, ingekomen bij het Hof op 5 januari 2011, in de procedure

Daiichi Sankyo Company

tegen

Comptroller General of Patents, Designs and Trade Marks,

geeft

HET HOF (Vierde kamer),

samengesteld als volgt: J.-C. Bonichot, kamerpresident, A. Prechal, L. Bay Larsen, C. Toader (rapporteur) en E. Jarašiūnas, rechters,

advocaat-generaal: V. Trstenjak,
griffier: A. Calot Escobar,

* Proceestaal: Engels.

gelet op het besluit van het Hof om te beslissen bij een met redenen omklede beschikking overeenkomstig artikel 104, lid 3, eerste alinea, van zijn Reglement voor de procesvoering,

de advocaat-generaal gehoord,

de navolgende

Beschikking

- 1 Het verzoek om een prejudiciële beslissing betreft de uitlegging van artikel 3 van verordening (EG) nr. 469/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 6 mei 2009 betreffende het aanvullende beschermingscertificaat voor geneesmiddelen (PB L 152, blz. 1).

- 2 Dit verzoek is ingediend in het kader van een geding tussen Daiichi Sankyo Company (hierna: „Daiichi Sankyo”) en de Comptroller General of Patents, Designs and Trade Marks (hierna: „Patent Office”), betreffende de afwijzing door het Patent Office van haar aanvraag voor een aanvullend beschermingscertificaat (hierna: „ABC”).

Toepasselijke bepalingen

Unierecht

- 3 De punten 1 en 4 tot en met 10 van de considerans van verordening nr. 469/2009 luiden als volgt:

„(1) Verordening (EEG) nr. 1768/92 van de Raad van 18 juni 1992 betreffende de invoering van een aanvullend beschermingscertificaat voor geneesmiddelen [PB L 182, blz. 1] is herhaaldelijk en ingrijpend gewijzigd [...]. Ter wille van de duidelijkheid en een rationele ordening van de tekst dient tot codificatie van deze verordening te worden overgegaan.

[...]

- (4) De periode die verloopt tussen de indiening van een aanvraag voor een octrooi op een nieuw geneesmiddel en de vergunning voor het in de handel brengen [hierna: ‚VHB‘] van dit geneesmiddel brengt momenteel de door het octrooi verleende effectieve bescherming terug tot een periode die ontoereikend is om de in het onderzoek gedane investeringen af te schrijven.
- (5) Deze omstandigheden leiden tot onvoldoende bescherming zodat het farmaceutisch onderzoek wordt benadeeld.
- (6) Het gevaar bestaat dat de in de lidstaten gevestigde Europese onderzoekscentra zich verplaatsen naar landen die een betere bescherming bieden.

- (7) Op communautair niveau moet een uniforme oplossing worden gevonden om zo een heterogene ontwikkeling van de nationale wetgevingen te voorkomen, die uitloopt op nieuwe ongelijkheden die het vrije verkeer van geneesmiddelen in de Gemeenschap zouden kunnen belemmeren en daardoor de werking van de interne markt rechtstreeks zouden kunnen aantasten.
- (8) Het is derhalve nodig voor geneesmiddelen waarvan het in de handel brengen is toegestaan, te voorzien in een [ABC] dat de houder van een nationaal of een Europees octrooi in elke lidstaat op dezelfde voorwaarden kan verkrijgen. Een verordening is dan ook het aangewezen rechtsinstrument.
- (9) De duur van de door het certificaat verleende bescherming moet zodanig worden vastgesteld dat daardoor voldoende effectieve bescherming mogelijk wordt. De houder, zowel van een octrooi als van een certificaat moet daartoe in aanmerking kunnen komen voor een uitsluitend recht van ten hoogste vijftien jaar in totaal vanaf de afgifte van de eerste [VHB] van het betrokken geneesmiddel in de Gemeenschap.
- (10) Er moet niettemin rekening worden gehouden met alle belangen, inclusief die van de volksgezondheid, die op het spel staan in een zo complexe en gevoelige sector als de farmaceutische sector. Met het oog hierop zou het certificaat niet voor een langere periode dan vijf jaar mogen worden afgegeven. De aldus verleende bescherming moet bovendien strikt beperkt zijn tot het product dat valt onder de vergunning voor het als geneesmiddel in de handel brengen.”

4 Artikel 1 van die verordening, met als opschrift „Definities”, bepaalt:

„In deze verordening wordt verstaan onder:

- a) ‚geneesmiddel’: elke enkelvoudige of samengestelde substantie, aangediend als hebbende therapeutische of profylactische eigenschappen met betrekking tot ziekten bij [de] mens [...];

- b) ‚product’: de werkzame stof of de samenstelling van werkzame stoffen van een geneesmiddel;

- c) ‚basisoctrooi’: een octrooi waardoor een product als zodanig dan wel een werkwijze voor de verkrijging van een product of een toepassing van een product beschermd wordt en dat door de houder ervan aangewezen wordt met het oog op de procedure voor de verkrijging van een certificaat;

- d) ‚certificaat’: het aanvullende beschermingscertificaat;

[...]”

- 5 Onder het opschrift „Werkingsfeer” heet het in artikel 2 van die verordening:

„Ieder op het grondgebied van een lidstaat door een octrooi beschermd product dat, voordat het in de handel wordt gebracht, volgens richtlijn 2001/83/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 november 2001 tot vaststelling van een communautair wetboek betreffende geneesmiddelen voor menselijk gebruik [PB L 311, blz. 67] of richtlijn 2001/82/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 november 2001 tot vaststelling van een communautair wetboek betreffende geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik [PB L 311, blz. 1] als geneesmiddel aan een administratieve vergunningsprocedure onderworpen is, kan onder de voorwaarden van en in overeenstemming met de in deze verordening vervatte regels voorwerp van een certificaat zijn.”

- 6 In artikel 3 van verordening nr. 469/2009, met als opschrift „Voorwaarden voor de verkrijging van het certificaat”, is bepaald:

„Het certificaat wordt afgegeven indien in de lidstaat waar de in artikel 7 bedoelde aanvraag wordt ingediend en op de datum van die aanvraag:

- a) het product wordt beschermd door een van kracht zijnd basisoctrooi;
 - b) voor het product als geneesmiddel een van kracht zijnde [VHB] is verkregen overeenkomstig richtlijn 2001/83/EG of richtlijn 2001/82/EG, naargelang van het geval;
 - c) voor het product niet eerder een certificaat is verkregen;
 - d) de sub b genoemde vergunning de eerste vergunning is voor het in de handel brengen van het product als geneesmiddel.”
- 7 Artikel 4 van die verordening, met als opschrift „Voorwerp van de bescherming”, bepaalt:

„Binnen de grenzen van de door het basisoctrooi verleende bescherming strekt de door het certificaat verleende bescherming zich alleen uit tot het product dat valt onder de [VHB] van het overeenkomstige geneesmiddel, voor ieder gebruik van het product als geneesmiddel, waarvoor vergunning is gegeven vóór de vervaldatum van het certificaat.”

- 8 Artikel 5 van verordening nr. 469/2009 betreft de „[g]evolgen van het certificaat”, en bepaalt dat „[o]nder voorbehoud van artikel 4 [...] het certificaat dezelfde rechten [verleent] als die welke door het basisoctrooi worden verleend en is [...] onderworpen aan dezelfde beperkingen en verplichtingen”.

Europees octrooiverdrag

- 9 Onder het opschrift „Bescherminingsomvang” luidt artikel 69 van het op 5 oktober 1973 ondertekende Verdrag inzake de verlening van Europese octrooien, in de gewijzigde versie ervan die gold ten tijde van de feiten in het hoofdgeding (hierna: „Europees octrooiverdrag”), als volgt:

„1. De beschermingsomvang van het Europees octrooi of van de Europese octrooi-aanvraag wordt bepaald door de conclusies. Niettemin dienen de beschrijving en de tekeningen tot uitleg van de conclusies.

2. Voor het tijdvak tot de verlening van het Europees octrooi wordt de beschermingsomvang van de Europese octrooiaanvraag bepaald door de conclusies die zijn vervat in de gepubliceerde aanvraag. Het Europees octrooi, zoals dit is verleend of gewijzigd tijdens de oppositie-, beperkings- of herroepingsprocedure, bepaalt echter met terugwerkende kracht de beschermingsomvang die voortvloeit uit de Europese octrooiaanvraag, voor zover deze daarbij niet wordt uitgebreid.”

- 10 Het Protocol inzake de uitleg van artikel 69 van het Europees octrooiverdrag, dat krachtens artikel 164, lid 1, van dit verdrag een integrerend onderdeel van dit verdrag vormt, bepaalt in artikel 1:

„Artikel 69 mag niet worden uitgelegd in de zin als zou de beschermingsomvang van het Europees octrooi worden bepaald door de letterlijke tekst van de conclusies en

als zouden de beschrijving en de tekeningen alleen maar mogen dienen om de onduidelijkheden welke in de conclusies zouden kunnen voorkomen op te heffen. Het mag evenmin worden uitgelegd in die zin, als zouden de conclusies alleen als richtlijn dienen en als zou de bescherming zich ook mogen uitstrekken tot datgene wat de octrooihouder, naar het oordeel van de deskundige die de beschrijving en de tekeningen bestudeert, heeft willen beschermen. De uitleg moet daarentegen tussen deze twee uitersten het midden houden, waarbij zowel een redelijke bescherming aan de aanvrager als een redelijke rechtszekerheid aan derden wordt geboden.”

Nationaal recht

- 11 Section 60 van de UK Patents Act 1977 (octrooiwet van het Verenigd Koninkrijk van 1977), heeft als opschrift „Betekenis van inbreuk”, en is in de volgende bewoordingen gesteld:

„1) Onder voorbehoud van de bepalingen van deze section, maakt een persoon alleen dan inbreuk op een uitvindingsoctrooi, wanneer hij, terwijl het octrooi van kracht is, in het Verenigd Koninkrijk zonder de toestemming van de houder van dit octrooi een van de volgende handelingen stelt in verband met de uitvinding:

- a) indien de uitvinding bestaat in een product: het vervaardigen, de overdracht, het aanbieden met het oog op de overdracht, het gebruiken of het invoeren van het product, of het onder zich hebben van het product met het oog op de overdracht ervan of voor andere doeleinden;

[...]”

¹² Section 125 van de UK Patents Act 1977 betreft de „[o]mvang van de uitvinding” en bepaalt:

„1) In het kader van deze wet wordt de uitvinding [...] waarvoor een octrooi is verleend, tenzij de context anders vereist, geacht deze te zijn die is omschreven in een conclusie in de specificatie van het octrooi [...], zoals uitgelegd op basis van de daarbij gevoegde beschrijving en eventuele tekeningen, waarbij de omvang van de door het octrooi verleende bescherming [...] dienovereenkomstig wordt vastgesteld.

[...]

3) Voor de toepassing van lid 1 geldt het Protocol inzake de uitleg van artikel 69 van het Europees Octrooiverdrag (EOV) (waarin een met lid 1 overeenstemmende bepaling is opgenomen), zolang dit van kracht is, op dezelfde wijze als het toepassing vindt in het kader van dat artikel.”

Hoofdgeding en prejudiciële vragen

¹³ Daiichi Sankyo is houdster van Europees octrooi EP 0503785, getiteld „Derivaten van 1-bifenyylimidazool, de toebereiding en het therapeutische gebruik ervan”. De verwijzende rechter wijst erop dat de werkzame stof olmesartan medoxomil uitdrukkelijk is vermeld in de vierde conclusie van dat octrooi. Deze werkzame stof is een angiotensine-II-receptor-antagonist en wordt als geneesmiddel gebruikt bij de behandeling en de profylaxe van hoge bloeddruk.

- 14 De werkzame stof hydrochloorthiazide is een diureticum dat tevens kan worden gebruikt als bloeddrukverlager.
- 15 Op 13 november 2003 heeft het Patent Office aan Daiichi Sankyo een ABC (SPC/GB03/24) afgegeven, dat op 17 februari 2017 zal verstrijken en waarvoor het „product” in de zin van verordening nr. 469/2009 de werkzame stof olmesartan medoxomil is. Ter ondersteuning van haar ABC-aanvraag heeft Daiichi Sankyo de in het Verenigd Koninkrijk geldende, op 22 mei 2003 door de nationale autoriteiten verleende VHB van het geneesmiddel Olmetec overgelegd, dat olmesartan als enige werkzame stof bevat, alsook, als eerste VHB van dit geneesmiddel in de Europese Unie, de op 13 augustus 2002 door de Duitse autoriteiten verleende vergunning voor een overeenkomstig geneesmiddel.
- 16 Op 14 februari 2006 heeft Daiichi Sankyo in het Verenigd Koninkrijk een VHB van Olmetec Plus verkregen, een geneesmiddel dat bestaat uit een samenstelling van twee werkzame stoffen, te weten olmesartan medoxomil en hydrochloorthiazide. Dit geneesmiddel maakt het mogelijk deze werkzame stoffen door middel van één toediening te verstrekken aan patiënten die een duale therapie ondergaan. De verwijzende rechter benadrukt in dit verband dat Daiichi Sankyo veel tijd en aanzienlijke middelen heeft besteed aan het verrichten van klinische testen en het opstellen van studies ter verkrijging van een VHB voor een dergelijke combinatietherapie.
- 17 Steunend op haar octrooi, op basis waarvan het ABC in verband met Olmetec was afgegeven, alsook op de VHB van Olmetec Plus en op een op 12 mei 2005 door de Duitse autoriteiten afgegeven VHB voor een overeenkomstig geneesmiddel, heeft Daiichi Sankyo bij het Patent Office aan aanvraag ingediend ter verkrijging van een ABC voor de samenstelling van de werkzame stoffen olmesartan medoxomil en hydrochloorthiazide (SPC/GB06/019), welk ABC, zou het zijn afgegeven, zou verstrijken op 17 februari 2017, dat wil zeggen op dezelfde datum als het op 13 november 2003 afgegeven ABC.

- 18 Bij besluit van 5 februari 2010 heeft het Patent Office geweigerd het ABC waarom bij aanvraag SPC/GB06/019 was verzocht af te geven, op grond dat het betrokken product, te weten de samenstelling van de werkzame stoffen olmesartan medoxomil en hydrochloorthiazide, niet in de zin van artikel 3, sub a, van verordening nr. 469/2009 werd beschermd door het basisoctrooi waarvan Daiichi Sankyo houdster is, aangezien dit octrooi slechts de stof olmesartan medoxomil openbaar maakte en niet deze laatste werkzame stof tezamen met een of meer andere werkzame stoffen.
- 19 De verwijzende rechter merkt op dat in verschillende lidstaten echter ABC's die overeenkomen met het door het Patent Office geweigerde ABC zijn afgegeven, met name door de bevoegde autoriteiten van het Koninkrijk België, van de Italiaanse Republiek, van het Groothertogdom Luxemburg en van de Republiek Finland, alsook door de bevoegde autoriteiten van het Koninkrijk Noorwegen. In Frankrijk daarentegen is een soortgelijke aanvraag afgewezen door de directeur van het Institut national de la propriété industrielle. Bij arrest van 6 november 2009 heeft de Cour d'appel de Paris (Frankrijk) die afwijzing bevestigd op grond dat „de combinatie van olmesartan medoxomil en hydrochloorthiazide niet wordt beschermd door het basisoctrooi, aangezien dit octrooi geen conclusies bevat voor deze combinatie” en dat, „tot slot, olmesartan medoxomil, die als enige onder het octrooi valt, reeds voorwerp is van een VHB nr. NL 28292 van 6 augustus 2003 en een ABC nr. 03C0037 dat op 11 februari 2005 op basis van hetzelfde octrooi is afgegeven”. De verwijzende rechter merkt op dat Daiichi Sankyo tegen dat arrest cassatieberoep heeft ingesteld bij de Cour de cassation (Frankrijk) en dat zij zal verzoeken om schorsing van de behandeling van de zaak in afwachting van het antwoord van het Hof in de onderhavige zaak.
- 20 In die omstandigheden heeft de High Court of Justice of England and Wales, Chancery Division (Patents Court), de behandeling van de zaak geschorst en het Hof de volgende prejudiciële vragen gesteld:
- „1) Verordening nr. 469/2009 [...] erkent als een van de in de overwegingen van de considerans genoemde doelstellingen, dat aanvullende beschermingscertificaten door iedere lidstaat van de Gemeenschap aan de houders van nationale of

Europese octrooien op dezelfde voorwaarden worden afgegeven (zie de punten 7 en 8 van de considerans [van die verordening]). Hoe dient, gelet op het feit dat het octrooirecht niet op het gemeenschapsniveau is geharmoniseerd, de formulering ‚het product wordt beschermd door een van kracht zijnd basisoctrooi’ in artikel 3, sub a, van [deze] verordening te worden uitgelegd, en welke criteria gelden in dat verband?

- 2) Gelden in een geval als het onderhavige, waarin er sprake is van een geneesmiddel dat meer dan één werkzame stof bevat, bijkomende of andere criteria om te bepalen of ‚het product wordt beschermd door een basisoctrooi’ in de zin van artikel 3, sub a, van [...] verordening [nr. 469/2009], en in voorkomend geval, om welke bijkomende of andere criteria gaat het dan?

- 3) Is — opdat voor een in een [VHB] van een geneesmiddel vermelde samenstelling van werkzame stoffen een ABC kan worden verleend en rekening houdend met artikel 4 van [voormelde] verordening — voldaan aan de voorwaarde dat het product ‚wordt beschermd door een basisoctrooi’ in de zin van de artikelen 1 en 3 van [deze] verordening, indien het product volgens het nationale recht inbreuk maakt op het basisoctrooi?

- 4) Hangt — opdat voor een in een [VHB] van een geneesmiddel vermelde samenstelling van werkzame stoffen een ABC kan worden verleend en rekening houdend met artikel 4 van [...] verordening [nr. 469/2009] — de vervulling van de voorwaarde dat het product ‚wordt beschermd door een basisoctrooi’ in de zin van de artikelen 1 en 3 van [deze] verordening af van de omstandigheid dat het basisoctrooi een of meer conclusies bevat die specifiek melding maken van een samenstelling van (1) een groep verbindingen waartoe een van de werkzame stoffen van het betrokken product behoort en (2) een groep andere werkzame stoffen die in voorkomend geval niet nader worden genoemd doch waartoe de andere

werkzame stof van het betrokken product behoort, of volstaat het dat het basis-octrooi een of meer conclusies bevat (1) waarmee aanspraak wordt gemaakt op een groep verbindingen waartoe een van de werkzame stoffen van het betrokken product behoort en (2) waarin specifieke bewoordingen worden gebruikt waardoor de bescherming krachtens het nationale recht wordt uitgebreid tot andere, niet nader gespecificeerde werkzame stoffen, de andere werkzame stof van het betrokken product daaronder begrepen?"

Beantwoording van de prejudiciële vragen

- ²¹ Overeenkomstig artikel 104, lid 3, eerste alinea, van zijn Reglement voor de procesvoering kan het Hof, wanneer een prejudiciële vraag identiek is met een vraag waarover het zich reeds heeft uitgesproken of wanneer het antwoord op een dergelijke vraag duidelijk uit de rechtspraak kan worden afgeleid, op ieder moment, na de advocaat-generaal te hebben gehoord, uitspraak doen bij met redenen omklede beschikking. Volgens het Hof is dat in de onderhavige zaak het geval.
- ²² De vragen van de verwijzende rechter in de onderhavige zaak komen immers in wezen overeen met die welke de Court of Appeal (England and Wales) (Civil Division) heeft gesteld in de zaak die heeft geleid tot het arrest van 24 november 2011, *Medeva* (C-322/10, gepubliceerd in deze aflevering van de Jurisprudentie).
- ²³ Bijgevolg gelden de door het Hof in dat arrest gegeven antwoorden en preciseringen tevens voor de vragen van de verwijzende rechter in de onderhavige zaak.

- 24 Met zijn vragen, die tezamen moeten worden onderzocht, wenst de verwijzende rechter in wezen te vernemen of artikel 3, sub a, van verordening nr. 469/2009 aldus moet worden uitgelegd dat het eraan in de weg staat dat de bevoegde diensten voor de industriële eigendom van een lidstaat een ABC afgeven wanneer in de aanvraag werkzame stoffen worden vermeld die niet zijn vermeld in de conclusies van het basisoctrooi waarop een beroep wordt gedaan ter ondersteuning van een aanvraag voor een dergelijk certificaat.
- 25 Wat de vraag betreft, of de nationale inbreukregels toepassing kunnen vinden in het kader van de beoordeling of een product wordt „beschermd door een van kracht zijnd basisoctrooi” in de zin van artikel 3, sub a, van verordening nr. 469/2009, zij eraan herinnerd dat in de huidige stand van het Unierecht het octrooirecht in het kader van de Europese Unie nog niet geharmoniseerd of onderling aangepast is (zie arrest van 16 september 1999, *Farmitalia*, C-392/97, *Jurispr. blz. I-5553*, punt 26, en arrest *Medeva*, reeds aangehaald, punt 22).
- 26 Bij ontbreken van een harmonisatie van het octrooirecht op het niveau van de Unie kan de beschermingsomvang van het octrooi bijgevolg enkel worden bepaald aan de hand van de voor dit octrooi geldende regels, die niet onder het Unierecht vallen (zie reeds aangehaalde arresten *Farmitalia*, punt 27, en *Medeva*, punt 23).
- 27 In dat verband zij eraan herinnerd dat verordening nr. 469/2009 voorziet in een eenvormige oplossing op het niveau van de Unie door de invoering van een ABC dat door de houder van een nationaal of Europees octrooi in elke lidstaat onder dezelfde voorwaarden kan worden verkregen. Die verordening beoogt dus een heterogene ontwikkeling van de nationale wetgevingen te voorkomen, die zou uitlopen op nieuwe dispariteiten die het vrije verkeer van geneesmiddelen in de Unie zouden belemmeren en daardoor de instelling en de werking van de interne markt rechtstreeks zouden aantasten (zie arresten van 13 juli 1995, *Spanje/Raad*, C-350/92, *Jurispr. blz. I-1985*,

punten 34 en 35; 11 december 2003, Hässle, C-127/00, Jurispr. blz. I-14781, punt 37, en 3 september 2009, AHP Manufacturing, C-482/07, Jurispr. blz. I-7295, punt 35, alsook arrest Medeva, punt 24).

- 28 Bovendien moet worden opgemerkt dat artikel 5 van verordening nr. 469/2009 bepaalt dat het ABC dezelfde rechten verleent als die welke door het basisoctrooi worden verleend en aan dezelfde beperkingen en verplichtingen is onderworpen. Hieruit volgt dat artikel 3, sub a, van die verordening zich verzet tegen de afgifte van een ABC betreffende werkzame stoffen die niet zijn vermeld in de conclusies van dit basisoctrooi (arrest Medeva, punt 25).
- 29 In dat verband zij eraan herinnerd dat, zoals de Tsjechische regering terecht heeft betoogd, overeenkomstig artikel 5 van verordening nr. 469/2009 een voor een product afgegeven ABC bij het verstrijken van het basisoctrooi dezelfde rechten verleent als die welke door dit octrooi voor het product werden verleend, binnen de in artikel 4 van deze verordening gestelde grenzen van de door dit basisoctrooi verleende bescherming. Kon de houder van dat octrooi binnen de geldigheidsperiode van zijn octrooi zich op basis van dat octrooi verzetten tegen ieder gebruik of tegen bepaalde toepassingen van zijn product in de vorm van een geneesmiddel dat in een dergelijk product bestaat of waarin een dergelijk product is opgenomen, dan zal het ABC dat voor dat product wordt afgegeven aan deze houder bijgevolg dezelfde rechten verlenen voor ieder gebruik van het product, als geneesmiddel, waarvoor vergunning is gegeven vóór de vervaldatum van het certificaat (zie arrest Medeva, punt 39).
- 30 Gelet op het voorgaande moet op de gestelde vragen worden geantwoord dat artikel 3, sub a, van verordening nr. 469/2009 aldus moet worden uitgelegd dat het eraan in de weg staat dat de bevoegde diensten voor de industriële eigendom van een lidstaat een ABC afgeven voor werkzame stoffen die niet zijn vermeld in de conclusies van het basisoctrooi waarop een beroep wordt gedaan ter ondersteuning van een aanvraag voor een dergelijk certificaat.

Kosten

- ³¹ Ten aanzien van de partijen in het hoofdgeding is de procedure als een aldaar gerezen incident te beschouwen, zodat de nationale rechterlijke instantie over de kosten heeft te beslissen. De door anderen wegens indiening van hun opmerkingen bij het Hof gemaakte kosten komen niet voor vergoeding in aanmerking.

Het Hof (Vierde kamer) verklaart voor recht:

Artikel 3, sub a, van verordening (EG) nr. 469/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 6 mei 2009 betreffende het aanvullende beschermingscertificaat voor geneesmiddelen moet aldus worden uitgelegd dat het eraan in de weg staat dat de bevoegde diensten voor de industriële eigendom van een lidstaat een aanvullend beschermingscertificaat afgeven voor werkzame stoffen die niet zijn vermeld in de conclusies van het basisoctrooi waarop een beroep wordt gedaan ter ondersteuning van een aanvraag voor een dergelijk certificaat.

ondertekeningen